

Om Muligheden for

Markedsløs tænkning

Henvendt til gud og hvermand og filosofen, forfatteren, fotografen, bloggeren og facebook ven Henrik Bandak i særdeleshed

Per-Olof Johansson: Overvejelser over et selvportræt. 2009

Til en begyndelse og afslutningsvis: Den sande lærer giver ingen svar, men stiller spørgsmål.

Hvis man har noget at stå imod med, er det en god ide ikke at bøje sig for trusler.
Hvis jeg kun har mit eget liv at stå imod med – er det min egen afgørelse.

Hvis jeg står imod en trussel og derved river andre med mig, er jeg på knapt så sikker moralsk grund!

Tænk på at inddrage Dalai Lama i statskundskabsstudiet. Her er et menneske uden fysisk magtmidler af nogen art, som skræmmer det vældige Kina. Han afslører det kapitalist-kommunistiske Kinas sande ansigt.

En dansk politiker, som nu vil tage kampen op med Kinas trusler mod det danske salgsmarked på grund af, at Dalai Lama har besøgt den danske statsminister, bør lære af netop Dalai Lama, hvordan man gør dette uden at puste sig op for at illudere en fysisk magt, man ikke har.

Peter Larsen skriver i sin bog 'Album - Fotografiske motiver': *"Maleren som ser seg selv i speilet, møter den andre i sitt eget fortrolige blikk når han jobber på selvportrettet sit. Fotografen er derimod tvunget til at posere for kameraets kalde, blinde øye, og bliver på denne måten, før han tager sitt eget bilde, selv et bilde: et eksemplarisk uttrykk for selvframstillingens problem i en situasjon der den andres forventninger ikke lenger fremtrer anskuelig, konkret, personlig formidlet."*

Hvis der ikke er et marked for din tænkning, er du så portrætfotografen, som fotograferer sig selv, og som ikke ved, med hvis øjne han skal se "sig"? Hvad så, hvis fotografen bruger et spejl – er objektivet da det tredje øje?

Når man – eller kan man? – tænker uden at tænke "modtager" altså "marked". Er der ikke lavet en bog "Brev til en afdød" – i så fald kan det kun være som en veletableret fælde for et forventet eksisterende marked.

Måske kan det siges, at det tog Jesus 400 år at vælte romerriget, sådan som Kina om 400 år måske er en buddhistisk højborg for Dalai Lama og Portala hans "Jerusalem"?

Som digter i Underskoven: Tænker disse digtere på et marked? Det lille marked vi selv er? Som om "markedet" er en fast eksisterende

størrelse, man henvender sig til. Markedet opstår jo som en psykisk vending i omgivelserne på en måde ingen for alvor kan forudse. Selvom den, som optages af markedet, bagefter ser ud som at have "forstået" markedet.

Det, som leveres gratis, er udenfor markedet. Ifølge markedstænkningen får det først liv, når det ikke længere er gratis.

"Den andens forventninger" er markedet eller forestillingen om selvsamme.

Hvad så hvis/når "forestillingen om selvsamme" viser sig ikke at være i overensstemmelse med et marked når 'stans'? Det får naturligvis mange til at revidere deres handlingsmønster. Men ikke alle. Især kunstnere og digtere er slemme her. De kører videre med at henvende sig til/tilpasse sig til – et reelt ikke-eksisterende marked. "Jeg gør det for min egen skyld", siger de. Det kan jo være, det er sandt. I de tilfælde, hvor de bliver sure og bitre over deres manglende "succes" (i markedet!), afslører det sig dog, at det ikke var sandt, at det var for deres egen skyld. De havde en forventning om, at deres markedsopfattelse fik ændret markedet. For dem, der oplever en sådan ændring, opleves det nok som en bekræftelse af, at "de havde ret". Som om de var "forud". Er de selv døde, spreder andre dette syn så at sige på deres vegne.

Hvad nu hvis det virkelig var alvorligt "for min egen skyld" og vedkommende så alligevel bliver indhentet/opsuget af markedet. Ændrer han opfattelse? Skal vi andre ændre opfattelse af ham?

Jeg tænker, fordi jeg ikke kan lade være. Skrive det kunne jeg vel lade være med. "Ville du skrive, hvis du blev truet med at få en kugle for panden" spurgte Svens Dalsgaard mig. Ja hvem ved?

Per-Olof Johansson